

Odgovori na pitanja postavljena putem *slido* aplikacije

PITANJE: Koliko prodate hrane koju snizite pred istek roka tj. ostane li vam te hrane unatoč sniženju?

ODGOVOR (Kristina Klarić Rubčić, Dukat mliječna industrija d.d.):

Proizvode koje Dukat donira potrebitima su proizvodi koji nisu niti izašli iz naših skladišta niti su stigli do polica trgovina tako da ne možemo reći ostaje li i koliko neprodanih proizvoda sa sniženom cijenom radi istek roka trajanja na policama trgovina. Taj bi odgovor prije mogli dati kolegice iz Konzuma. Proizvode za donaciju mi vozim izravno iz skladišta do posrednika ili posrednici sami dolaze po njih u naše skladište.

No, nastojeći odgovoriti na potrebe sugrađana slabijeg materijalnog statusa Dukat otvara diskontne trgovine u kojima se prodaju mlijeko i mliječni proizvodi robnih marki Dukat, Sirela, President i Galbani po bitno sniženim cijenama u odnosu na redovne maloprodajne cijene. Trenutno u Hrvatskoj imamo četiri takva diskonta (dva u Zagreb, po jedan u Bjelovaru i Slavonskom Brodu) u kojima se, uz navedeno, prodaju i proizvodi pred istekom roka trajanja s cijenama sniženim do 50 do 70 posto u odnosu na redovne cijene. Takvih neprodanih proizvoda je minimalno.

PITANJE: Postoje li i koje su konkretne porezne olakšice za tvrtku koja donira hranu osiguravši spomenuto, da donira unutar 2% prihoda i registr.nepr.org. Molimo primjer.

ODGOVOR (Zvonimir Pavić, Porezna uprava, Ministarstvo financija):

Tvrtka koja donira hranu neprofitnim pravnim osobama koji obavljaju djelatnost u skladu s posebnim propisima i registrirani su kao posrednici imaju slijedeće olakšice:

Porez na dodanu vrijednost - na donirani iznos dobara u vrijednosti do 2% prihoda prethodne godine donator ne plaća porez na dodanu vrijednost

Porez na dobit – na donirani iznos dobara u vrijednosti do 2% prihoda prethodne godine donator umanjuje poreznu osnovicu za plaćanje poreza na dobit

Primjer:

Prihodi u protekloj godini – 5.000.000,00 kuna

Rashodi u protekloj godini – 4.000.000,00 kuna

Dobit – 1.000.000,00 kuna

Porez na dobit (po stopi od 18%) – 180.000,00 kuna

Donirani iznos u dobrima – (2% od prihoda u protekloj godini - 5.000.000,00 kuna) – 100.000,00 kuna

Umanjenje dobiti – (1.000.000,00 kuna – 100.000,00 kuna) – 900.000,00 kuna

Porez na dobit poslije doniranja (po stopi od 18%) – 162.000,00 kuna

Zaključak : *doniranjem se umanjila obveza plaćanja poreza na dobit za 18.000,00 kuna*

Na sva dobra koja su donirana (u iznosu od 100.000,00 kuna) ne obračunava se i ne plaća porez na dodanu vrijednost. Ako se radi o dobrima koji se oporezuju stopom od 25% - porez na dodanu vrijednost koji bi se trebao platiti iznosi 25.000,00 kuna, ako se radi o dobrima koji se oporezuju sa 13% - porez na dodanu vrijednost koja bi se trebala platiti iznosi 13.000,00 kuna, a ako se radi o dobrima koji se oporezuju stopom od 5% - porez na dodanu vrijednost koji bi se trebao platiti iznosi 5.000,00 kuna.

PITANJE: Nije li banka hrane (ako bi bila centralizirana) samo jedna karika i trošak više koji bi loše utjecao na brzinu distribucije/možda i pravednost?

ODGOVOR (Jacques Vandenschrik, FEBA):

Banka hrane ne mora biti centralizirana. Trebale bi biti uspostavljene tamo gdje postoji potreba i dostupnost hrane. Poslovanje banke ne utječe na brzinu distribucije, a ukoliko se bankom dobro upravlja, pravednost distribucije bit će poboljšana. Sama činjenica da banka hrane može prihvatiti svu dostupnu hranu, osigurat će veću količinu raspoložive hrane i lakše postizanje ciljeva "kružnog gospodarstva" i ciljeva održivog razvoja (smanjenje od 50% otpada od hrane do 2030.)

PITANJE: Što je sve potrebno kako bi se uspostavila banka hrane u Hrvatskoj?

ODGOVOR (Jacques Vandenschrik, FEBA):

Uspostavljanje banke hrane u Hrvatskoj nije ništa teže niti lakše nego u drugim državama. Najvažnije je pronaći ljude sa dobrim poslovnim sposobnostima i strasti za ovaj poduhvat. Zatim je potrebno procijeniti okolinu koja bi trebala pridonijeti doniranju hrane (vidi Smjernice EU). Naravno, ukoliko vam je potrebna pomoć, FEBA je na raspolaganju.

PITANJE: Nije li bolje osnovati nekoliko regionalnih banki hrane koje bi ravnomjerno bile distributeri hrane, a ne jednom bankom centralizirati već centraliziran sustav?

ODGOVOR (Jacques Vandenschrik, FEBA):

Zasigurno je dobro rješenje osnovati banke hrane u blizini dobavljača i dobrotvornih društava jer će značajno smanjiti logističke probleme i troškove.

PITANJE: Nije bitno pitanje tko (ne)donira u RH, već zašto ne donira, budući da je stvarno stanje na terenu loše. Smatrate li da bi banke hrane pomogle u sustavu?

ODGOVOR (Jacques Vandenschrik, FEBA):

Potrebna vam je nepristrana procjena pravnog okruženja vezanog za doniranje hrane. Čini mi se očiglednim da je zakonodavstvo, koje predviđa oslobođenje od plaćanja PDV-a na hranu doniranu samo 4 dana (ili 3) prije isteka roka trajanja, kontraproduktivno. Koja je namjera? Što se događa s takvom hranom ako se povuče s tržišta 2 ili 3 dana prije isteka roka? U ovom primjeru čini se da se doniranje obeshrabruje, a prodaja je još uvijek dozvoljena ...

Bilo bi dobro razmisliti o " Zakonu dobrog Samarićanina", pa bi potencijalnom donatoru bilo lakše u odnosu na odgovornost prema doniranoj hrani.

PITANJE: Postoje li negdje formalne smjernice kad pojedina vrsta hrane nije više sigurna nakon isteka "najbolje upotrijebiti do" npr. za kekse, bombone, ulje, pivo?

ODGOVOR (Andrea Gross Bošković, Hrvatska agencija za hranu):

Ne; takve smjernice ne postoje. Naime, postoje samo neke nacionalne smjernice zemalja članica EU, koje su provodile slična istraživanja i temeljem kojih su izradili takve dokumente.

Budući da je jedna od preporuka EK, također proizašla iz dokumenta „Market study on date marking and other information provided on food labels and food waste prevention“, analizirati i revidirati rokove trajnosti hrane na nacionalnom tržištu (prije svega se misli na nacionalne proizvode i brendove), te podupiranje mogućnosti za produženje roka trajnosti određenim vrstama hrane, i Hrvatska se odlučila doprinijeti politici smanjivanja bacanja hrane na ovaj način.